

11/01/2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay** tarafından Anayasanın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Necdet İPEKYÜZ

Batman Milletvekili

Basına yansıyan bilgilere göre, Ziraat Bankası'nın 1,6 milyar dolar kredi verdiği ve 'vergi cenneti' olarak bilinen British Virgin Adalarındaki bir şirketten, Mart/2020 ayına kadar, sadece 17,5 milyon TL'sini geri tahsil edebildiği ortaya çıkmıştır. Ayrıca geciken taksit ve faiz ödemelerinin toplamının 726 milyon dolara olduğu ifade edilmiştir.

Sayıştay'ın Ziraat Bankası'nın 2019 yılı faaliyetlerine ilişkin hazırladığı ve TBMM'ye sunduğu denetim raporunda, İstanbul Kurumsal Şubesi'nin müşterisi olan bir firmaya kullandırılan kredilerin geri dönüşünün sağlanamadığı tespit edilmiştir. Rapora göre, şirket ile kredi ilişkisi 25 Temmuz 2014 tarihli Yönetim Kurulu kararı ile tahsis edilen 1,650 milyon ABD Doları limit çerçevesinde 31 Temmuz 2014'te başlamış, 1 milyar 636 milyon 770 bin 735 ABD Doları tutarındaki kredi, firmanın başka bir firmaya olan borçlarının yeniden finansmanı amacıyla verilmiş ve 3 yıl ödemesiz olan kredinin vadesi toplam 10 yıl olarak belirlenmiştir. Kredinin geri ödemesinin ise esas olarak hisseleri elde tutulan firma tarafından, gerçekleştirilecek temettü (kar payı) dağıtımı yolu ile yapılması öngörülmüştür.

Ancak temettü gelirleri ve gelir beklentileri ile kredi geri ödeme planları arasında nakit akım uyumunun sağlanamadığı ortaya çıkmıştır. Banka tarafından firma 2018 tarihinden itibaren 'Yakın İzlemedeki Krediler' içerisinde izlenmeye başlamıştır. Raporda "2019 yılsonu itibarıyla İkinci Grup -Yakın İzlemedeki Krediler içerisinde takip edilen bütün nakdi risk toplamının tek başına yaklaşık dörtte biri oranında bir büyüklüğe sahiptir. Firmaya kullandırılacak tüm kredilerin teminatı olarak kefalet yanında alınmış olan 1.636 milyon ABD Doları hisse rehininden oluşmaktadır. Firmanın 2019/Aralık ayı itibarıyla birleşik riski reeskont faizleri ile birlikte yaklaşık 1,6 milyar ABD Doları olup, riskin yaklaşık yüzde 73 oranında 1 milyar 154 milyon 576 bin 501 ABD Doları Ziraat Bankası'na aittir."

Firmanın, ödemesiz dönem sonunda vadesi, Temmuz/2017 olan ilk taksit ödemesi ödeme güçlüğü ortaya çıkınca bir yıl süreyle ertelenmiş ancak 2018'de de taksitler ödenmemiş ve sadece faiz borcuna karşılık sadece 17,5 milyon TL ödeme yapılmıştır. 2020 Mart ayı itibarıyla kredinin geciken son üç yıllık anapara taksiti ve faizleri tutarı toplamı ise 726 milyon 572 bin 712 ABD Doları olmuştur.

Bu bağlamda;

- 1- Söz konusu kamu zararına sebep olan sorumlular hakkında soruşturma açılmış mıdır, açılmadıysa açılacak mıdır?
- 2- British Virgin Adalarında yer alan bu firmanın ortakları kimlerdir?
- 3- Kredi kullanan firmanın faaliyet alanı nedir?
- 4- Ziraat Bankası söz konusu krediyi hangi projeler veya yatırımlar karşılığında vermiştir?
- 5- Ziraat Bankasının, yaklaşık 1,7 milyar dolar gibi devasa bir kredi rakamı karşılığında, sadece hisse senetlerini teminat olarak kabul etmesinin sebebi nedir?
- 6- Ziraat Bankası, daha önce, merkezi yurtdışında olan kaç firmaya kredi vermiştir ve kullandırılan kredi miktarları ne kadardır?
- 7- Çok büyük bir kamu zararının ortaya çıkmasına sebep olan kamu görevlilerine bu meblağın rücusu söz konusu olacak mıdır?